

Vlaams
Parlement

vergadering **C205**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 18 maart 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de aanbeveling aan jongeren om één hobby te kiezen – 2366 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over jeugdkampen tijdens de paasvakantie – 2374 (2020-2021)	6
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over structurele ondersteuning van zelforganisaties binnen het jeugdwerk – 2384 (2020-2021)	12
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de band tussen politie en jongeren – 2398 (2020-2021)	16
VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep 'Kinderen en jongeren in kwetsbare situaties' – 2420 (2020-2021)	23

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de aanbeveling aan jongeren om één hobby te kiezen – 2366 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Er was sinds het Overlegcomité van vrijdag 5 maart in eerste instantie onduidelijkheid of de regel dat kinderen en tieners nog altijd één hobby per week moesten kiezen geldig zou blijven. Op 8 maart hebben u en uw collega's, samen bevoegd voor Cultuur en Sport, de knoop doorgehakt en duidelijk gecommuniceerd dat de oproep blijft gelden tot voor de paasvakantie. Hierbij werd terecht aangegeven dat het daarbij niet de verantwoordelijkheid van verenigingen is om hun leden te controleren en ook dat, hoewel deze aanbeveling moeilijk kan worden afgedwongen of gecontroleerd, gerekend wordt op het gezond verstand en de solidariteit onder de ouders en de kinderen.

In de commissievergadering van 4 februari 2021 gaf ik al eens aan dat er enkele praktische problemen zijn met deze regel en met wat ze meebrengen voor verschillende verenigingen. Daarnaast zie je ook dat kinderen het verschil zien. De ene gaat naar verschillende hobby's, vertelt dat tegen de andere op de speelplaats, en niet alleen is dat laatste kind daar niet gelukkig mee, maar uiteindelijk loopt hij evenveel besmettingsgevaar omdat er toch een aantal contacten niet werden uitgesloten.

Na de beslissing op 8 maart 2021 communiceerden verschillende verenigingen dat de maatregel niet langer strikt opgevolgd moet worden. Ik ontving van ouders van kinderen een aantal van die berichtjes: "De 'één hobby'-regel vervalt, het is opnieuw mogelijk om meerdere naschoolse activiteiten te doen." Of: "Het is jullie vrije keuze om te kiezen of jullie kind één of meerdere hobby's uitvoert." Dat is natuurlijk een zeer losse en vrije interpretatie van wat aanbevolen is.

Minister, als de 'één hobby'-maatregel nut moet hebben, moet dat natuurlijk opgevolgd worden. Ik schetste net hoe het mis kan lopen.

Beschikt u over indicaties of deze aanbeveling goed wordt opgevolgd? Zo ja, welke?

Op welke manier zult u erop inzetten dat de aanbeveling gelijkmatig wordt opgevolgd door jeugdverenigingen en ouders? Natuurlijk rekening houdend met hun eigen verantwoordelijkheid en met het feit dat de verenigingen zelf geen controle kunnen uitvoeren alsof ze politiemensen zouden zijn.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Perdaens, zoals u weet en aangaf werd deze beslissing genomen door de ministers van Cultuur, Sport en Jeugd na een akkoord dat we bereikten op 26 januari 2021 over de groepsgerichte buitenschoolse activiteiten van kinderen en jongeren. We hadden het erover in de commissievergadering van 4 februari 2021. Gezien de toenmalige coronacijfers en met het oog op de krokusvakantie werd, op virologisch advies, aan ouders gevraagd om kinderen en jongeren een keuze te laten maken en zo slechts één buitenschoolse activiteit per week uit te oefenen. Met deze aanbeveling willen we ervoor zorgen dat de buitenschoolse groepen zo weinig mogelijk met elkaar vermengd worden. Het lijkt erop dat de maatregel de voorbije weken goed werd opgevolgd.

Op vrijdag 5 maart 2021 was er een nieuwe beslissing van het Overlegcomité, met verschillende maatregelen die een impact hebben op het jeugdwerk, maar ook op Sport en Cultuur. In het licht van die nieuwe maatregelen bevestigde ik samen met

mijn collega's Weyts en Jambon, bevoegd voor Sport en Cultuur, nogmaals de aanbeveling rond de keuze voor één naschoolse activiteit.

Het blijft een aanbeveling. Er was dus geen regel, en het blijft ook vandaag geen regel. Het is een sterke aanbeveling. Het blijft verstandig om het aantal buitenschoolse contacten te beperken tot één per week. De reden daarvoor is heel helder. Het vermengen van groepen van kinderen blijft onverstandig. Het blijft daarom verstandig en solidair om een keuze te maken en de buitenschoolse contacten tot een minimum te beperken.

Wel belangrijk is het om op te merken dat dit een verantwoordelijkheid is van de ouders, die dat samen met de kinderen moeten bekijken. Het is niet de taak en de verantwoordelijkheid van verenigingen om hun leden te controleren. Dat hebben we van in het begin aangegeven. Het is een sterke aanbeveling voor de ouders. We rekenen daar op het verantwoordelijkheidsgevoel. We stellen vast dat de meesten dat goed doen. Maar de overheid controleert dit niet, en verenigingen hebben ook niet de taak en de opdracht om dit te controleren.

Ik besef absoluut dat dit geen eenvoudige aanbeveling is en dat dit soms tot moeilijke keuzes kan leiden. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat de aanbeveling er niet zonder reden is gekomen. Ook in de buitenschoolse activiteiten zijn er besmettingen. Zeker vandaag is dat nog altijd actueel.

Het lijkt me vrij duidelijk waarom we op de ouders rekenen met betrekking tot de opdracht dat tot een per week te beperken. In overleg met de sector heb ik nogmaals gevraagd om de aanbeveling op te nemen in de communicatie over de jeugdwerkregels. In elk geval geldt de aanbeveling nog tot de laatste week voor de paasvakantie.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Ik lees even een stukje van de vragen en antwoorden over corona voor: "De stabiliteit van de groepen dient te worden verzekerd en wisselende contacten moeten worden vermeden. Het is dus noodzakelijk te vermijden dat kinderen en jongeren, evenals hun begeleiders, deelnemen aan verschillende groepsactiviteiten in georganiseerd verband per week. Het wordt bijgevolg sterk aanbevolen om het aantal groepsgerichte hobby's te beperken tot een hobby per kind of jongere."

Eenzijds is dat ongelooflijk helder. Het is noodzakelijk dit te vermijden, zowel voor jongeren als voor begeleiders. Anderzijds is het een aanbeveling. Ik heb enkele berichten voorgelezen die verenigingen naar de ouders van hun jongeren hebben gestuurd. Ik leid hieruit af dat het niet voor alle verenigingen even duidelijk is hoe essentieel het is die maatregel op te volgen. Hoewel het een aanbeveling is, is het wel belangrijk dat we ons hieraan houden. Als we heel het jeugdwerk voor de komende weken veilig willen stellen, zijn de huidige cijfers er niet naar om los met de maatregelen of de aanbevelingen te om te springen.

Minister, u hebt aangegeven dat u het jeugdwerk hebt opgeroepen die communicatie zowel ten aanzien van verenigingen als ten aanzien van ouders uit te dragen. Zult u dat aankaarten bij de minister van Cultuur en de minister van Sport, zodat zij dit ook doen met de verenigingen onder hun bevoegdheden en er een breed gedragen communicatie komt die jeugdwerkingen en alle hobby's van onze jeugd voor de komende weken veilig kunnen stellen?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Mevrouw Perdaens, ik was oorspronkelijk niet van plan het woord te nemen, maar uw laatste oproep heeft me getriggerd. Het is essentieel

dat alle sectoren exact hetzelfde communiceren en dat alle ministers dat uitdragen. De dag na het fameuze Overlegcomité van 5 maart 2021, waarop een aantal beslissingen over de buitenactiviteiten zijn genomen, zat ik 's ochtends in de wagen en hoorde ik de minister Weyts van Sport op de radio. Als ik niet al had gezeten, was ik van mijn stoel gevallen. Hij heeft aangegeven dat het altijd maar een aanbeveling en nooit een verplichting was geweest en dat die aanbeveling vanaf toen niet meer gold. Hij is daar achteraf op moeten terugkomen, maar de mensen hebben dat natuurlijk gehoord. Dat zorgt ervoor dat mensen het minder evident vinden om te weten hoe het juist zit.

Minister, een duidelijke communicatie vanuit de Vlaamse overheid en de verschillende sectoren is essentieel. Ik wil u oproepen om dat nog eens met uw collega's te bespreken.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik wil me kort bij dit signaal aansluiten. Die eenduidigheid is heel belangrijk. Ik denk dat u nog meer dan ons kunt getuigen over de mails die toestromen op het moment waarop iets de mensen niet helemaal duidelijk is en iets veel frustratie oproept. Dat zorgt voor een ondergraving van het draagvlak voor de noodzakelijke maatregelen die nu moeten worden genomen. Ik wil niet op de komende dagen of op de bespreking van de volgende vraag om uitleg vooruitlopen, maar ik vrees dat er de komende weken nog gelegenheden zullen zijn om de maatregelen ten aanzien van de brede bevolking uit de doeken te doen en om duidelijk te maken wat de komende weken de regels zijn.

Ik vraag u hieruit de nodige lessen te trekken en ervoor zorgen dat de Vlaamse Regering en de sectoren helemaal duidelijk maken wat de ultieme aanbeveling is. Hoewel het geen regelgeving en geen verplichting is, kan de communicatie even duidelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Mijnheer Anaf, ik heb een beetje dezelfde reactie bij de vraagstelling. We moeten duidelijk communiceren over de richtlijnen die we moeten volgen.

Ik denk dat die communicatie in het verleden ook zeer duidelijk was voor iedereen en dat ook alle verenigingen zich daar heel duidelijk aan gehouden hebben. Ik had blijkbaar wat dezelfde reactie als collega Anaf op de communicatie van de minister van Sport, die na het Overlegcomité heel expliciet aangaf dat daar toch wel twijfel over bestond. De Vlaamse Regering heeft zich daar dan nog eens over gebogen. Ik denk dat de violen op dat vlak ondertussen gelijk gestemd zijn en dat er een heel eenduidige communicatie is. Ik citeer minister-president Jambon bij de debriefing over het Overlegcomité op de vraag of leerlingen uit het deeltijds kunstonderwijs (dco) daarnaast nog een buitenschoolse hobby kunnen uitoefenen. "Dan was er de vraag of kinderen die les volgen in het dco daarnaast een buitenschoolse hobby mogen uitoefenen. De dco-academies zijn onderwijsinstellingen en volgen dus de specifieke richtlijnen van het onderwijs. Deze richtlijnen zijn wel aangepast naar aanleiding van de beslissing over buitenschoolse activiteiten. Er is geen verbod. Ook de beperking tot één hobby is slechts een aanbeveling en geen verbodsbepaling van het MB in de aanhef. Wel vraagt men om de combinatie van het bestaande dco-aanbod met hobby's buiten het dco te vermijden." Bij de repliek vulde hij nog eens aan: "Het uitoefenen van één hobby per week is inderdaad een aanbeveling. Die aanbeveling werd nogmaals bevestigd tot eind maart. Ook daar zullen de cijfers de richtlijn zijn om te bekijken wat mogelijk is na 1 april." Ik heb zonet heel duidelijk het antwoord gehoord van de minister over de richtlijnen. Ik heb ook begrepen dat de afgelopen periode al bewezen werd dat er een duidelijke afstemming is met het verenigingsleven. Ik meen dus dat hier momenteel geen

onduidelijkheid meer over bestaat en hoop dat we deze lijn in de toekomst kunnen aanhouden.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, collega's, voor de extra opmerkingen. Er wordt verwezen naar uitspraken van mijn collega, de minister van Sport. We hebben nadien ook, omdat daar vragen over waren, nog eens verduidelijkt wat de toedracht was en bevestigd dat die aanbeveling blijft gelden. Sommigen vroegen zich af of die vroegere regel nog wel een regel was. Ik heb vanaf het begin altijd heel duidelijk gezegd dat het een sterke aanbeveling is. Ik vind trouwens dat we in het beleid niet altijd alles in wetten en regels moeten verankeren, maar dat we ook moeten kunnen rekenen op de verantwoordelijkheid van ouders, van kinderen en van jeugdorganisaties.

Alles wat goed gegaan is het afgelopen jaar in het jeugdwerk in het kader van COVID-19, gebeurde meestal niet omdat er juridische regels waren, maar wel omdat dit bottom-up gesteund werd. Op die manier doe ik graag aan politiek. Ik denk dat dat ook van in het begin duidelijk was. Dat bepaalde organisaties daar foutief over communiceren, kan ik moeilijk verhinderen. Ik heb wel de indruk, collega Perdaens, dat er door de band genomen correct doorgecommuniceerd wordt en dat de meeste ouders zeer goed weten waar ze aan toe zijn. Dat er een aantal zijn die die aanbeveling niet respecteren, is jammer. Dat is geen goede zaak op het vlak van burgerzin, maar we gaan op dat vlak niets veranderen of bijsturen, we houden gewoon die aanbeveling aan en we rekenen op de verantwoordelijkheid van de ouders.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, ik hoor u eigenlijk hetzelfde zeggen als uw collega-ministers, namelijk dat deze maatregel een sterke aanbeveling is. In die zin waren de violen voor het overleg dus ook al gelijk gestemd. De communicatie die ik zonet voorlas, dateert natuurlijk wel van na de communicatie op 8 maart. Zelfs nadat het duidelijk gesteld werd, waren er dus nog steeds verenigingen die opriepen om toch iets anders te doen dan de maatregelen. Ik vind dat ongelooflijk spijtig. Ik begrijp ook dat men niet elke vereniging op de voet kan volgen. Ik blijf dat toch heel erg spijtig vinden, gezien dit speelt met de cijfers en met de mogelijkheden voor de rest van ons jeugdwerk.

Over cijfers gesproken: ze zien er momenteel weer niet zo heel erg goed uit. Dus ik zou, met een kleine slag om de arm, toch willen vragen, wanneer er gedacht moet worden aan het verder inperken van de mogelijkheden, om in eerste instantie te overwegen om te werken met klasbubbels, zodat extra contacten vermeden kunnen worden zonder dat daarvoor extra hobby-uren voor kinderen op de schop moeten gaan en zodat deze kinderen toch allemaal hun hobby kunnen blijven uitoefenen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over jeugdkampen tijdens de paasvakantie – 2374 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, de situatie van de kampen in de paasvakantie is alweer veranderd sinds de indiening van deze vraag. Onze virologische situatie is een permanent veranderend gegeven.

Op het vorige Overlegcomité werd perspectief geboden voor de sport- en jeugdkampen voor min 18-jarigen in de paasvakantie. Er werden heel wat criteria ingevoerd om de veiligheid te garanderen, zoals een maximum van 25 deelnemers.

Op basis van de inschrijvingen in september meldt Kazou dat het om 77 vakanties zal gaan, waarvan 35 binnenlandse kampen voor bijna 2000 kinderen en jongeren.

De jeugdwerking was verrast over de beslissing van het Overlegcomité en klaagde over een gebrek aan betrokkenheid. Een ander criterium is dat er getest moet worden, zeker voor kampen met overnachtingen. Dat criterium is vastgelegd met de invoering van sneltesten in het vooruitzicht. Er bestaat nog wel wat onduidelijkheid over hoe men dat praktisch vertaald krijgt. De vraag is of de criteria niet te zwaar zijn om kampen te kunnen organiseren. Er is nood aan duidelijkheid op het terrein.

Hoe is het gelopen met de betrokkenheid van het jeugdwerk bij de beslissing van het Overlegcomité? Bent u zelf in snelheid gepakt?

Hebt u een indicatie vanuit de jeugdsector hoeveel paaskampen er effectief zullen/kunnen plaatsvinden? Krijgt u signalen over de praktische haalbaarheid van de maatregelen die zijn opgelegd? Is daarover voldoende duidelijkheid?

Is er al meer duidelijkheid met betrekking tot de sneltesten? Hoe zullen die gebeuren op de kampen? Wie zal de financiering ervan dragen? Wie zal die afnemen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Coenegrachts, ik dank u voor de zeer pertinente vragen. U weet dat ik al sinds een jaar, sinds de start van de covidcrisis, structureel overleg heb met de jeugdsector, met vertegenwoordigers van de Vlaamse jeugdsector, met de drie gemeenschapsministers bevoegd voor Jeugd en een vertegenwoordiging van de virologen. De laatste naam die dat vehikel draagt, is de Groep van experts voor -management-strategie van -covid-19 (GEMS).

Sinds de start zijn we zeer intens bezig. Ik heb het tijdens de vorige vraag ook al gezegd: als het goed is gegaan het afgelopen jaar in de jeugdsector – met 'goed' bedoel ik natuurlijk gezien de omstandigheden –, dan is het dankzij die aanpak, die bottom-upapproach, vanuit het betrokken verenigingsleven, met organisaties zoals De Ambrassade, Bataljong, een vertegenwoordiging vanuit jeugdbewegingen met Chirojeugd Vlaanderen, de vakantieorganisaties met Kazou en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). Dankzij die aanpak, samen met de collega-ministers uit de andere twee gemeenschappen en de virologen, is er mooi gewerkt. Die bottom-upapproach heeft altijd goed gewerkt, ook politiek. We zijn ook telkens gevolgd door het Overlegcomité.

Ik verwijs naar verschillende beslissingen. Een eerste beslissing die we op die manier hebben genomen was de annulatie – jammer genoeg – in de paasvakantie vorig jaar. Op 22 mei 2020 was er de beslissing over jeugdactiviteiten en kampen tijdens de zomer.

Dan waren er de opeenvolgende verstrengingen – jammer genoeg – in de maand oktober, met eind oktober ook de beslissing om alle activiteiten boven de 12 jaar te annuleren, nadat al de overnachtingen waren geannuleerd. Voorts is er ook de beslissing van 26 januari – waar we het daarnet over gehad hebben – onder meer over de aanbevelingen rond de beperking van de hobby's, maar vooral ook over de verkleining van de groepjes tot 12 jaar en een klein beetje ruimte voor de jongeren tussen 12 en 18 jaar. Dat zijn allemaal beslissingen die samen met de jeugdorganisaties genomen zijn, in goed overleg en akkoord tussen de gemeenschappen.

De laatste vergadering van het Overlegcomité was daar een uitzondering op. Wij hebben zoals steeds de beslissing van dat Overlegcomité zeer grondig voorbereid. Op maandag 22 februari hadden we bijvoorbeeld nog een interfederaal sector-overleg. We hebben ook verschillende voorstellen op tafel gelegd voor het Overlegcomité. Daar zijn een aantal voorstellen geheel of gedeeltelijk gevolgd. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om buitenactiviteiten te doen, ook in niet-georganiseerd verband, tot tien personen.

Een aantal voorstellen zijn niet gevolgd of aangepast gevolgd. Dat heeft met name betrekking op de paasvakantie. Wij hadden samen met het coronacommissariaat heel gedetailleerde protocollen ontwikkeld – dat was de strategie eind vorig jaar – in de verschillende fases van het virus, de neergaande en de opgaande fases, met kleuren-codes. Het was onze uitdrukkelijke vraag om te kunnen heropstarten in code rood, met gedetailleerde protocollen daaraan verbonden. Men heeft op het Overlegcomité van 5 maart een beslissing genomen die een stuk in die richting gaat, maar die ook een aantal elementen bevat die niet waren gevraagd door het jeugdwerk, die zelfs haaks stonden op wat in het jeugdwerk besproken was.

Een daarvan is het koppelen van jeugdactiviteiten aan testing. Dat was nooit voorzien vanuit dat jeugdsectoroverleg. We hebben dan ook onmiddellijk het nodige gedaan om dat proberen uit te voeren. We hebben met de taskforce die daarvoor verantwoordelijk is, heel wat overleg rond testing gehad, we hebben ook concrete voorstellen geformuleerd. Het is geen eenvoudige kwestie om een zogenaamd pilootproject rond testing operationeel te maken, maar we hebben dat heel grondig voorbereid en alle nodige voorstellen liggen op tafel om daar stappen vooruit te zetten.

Vandaag weten we natuurlijk dat de cijfers zeer moeilijk zijn. Er is gisteren ook een oproep geweest van de Jeugdraad om knopen door te hakken. Ik steun die oproep en ik deel hun frustratie over het feit dat dat zo lang moet duren. Maar ik ga er ook van uit dat daar snel oplossingen en duidelijkheid komen.

U vroeg ook of er een indicatie is vanuit de jeugdsector hoeveel paaskampen er effectief zouden kunnen doorgaan. Het is moeilijk om een cijfer te geven. Naast het paasaanbod van de Vlaamse erkende en gesubsidieerde jeugdorganisaties wordt er ook door vele andere verenigingen en organisaties aanbod gerealiseerd. Er zijn ook lokale afdelingen van jeugdbewegingen en jeugdorganisaties, waardoor een schatting maken niet zo evident is. Op basis van de cijfers van de voorbije jaren vanuit het jeugdwerk en het Centrum voor Jeugdtoerisme wordt er geschat dat er een kleine honderdduizend kinderen en jongeren deelnemen aan een paaskamp. Maar dat is een schatting, dus ik zou dat met de nodige nuance benaderen.

Ik heb het al even gehad over uw andere vragen, over hoe dat nu vooruit moet gaan, ook met die testing. Ik heb verwezen naar het overleg dat we hadden met de taskforce Testing. Het is geen evidente oefening gebleken, maar ons huiswerk is wel klaar. We moesten rekening houden met het belang van het waarborgen van een laagdrempelig aanbod. Dat is een van de zaken die gevreesd worden vanuit het jeugdwerk, dat de systematische testing een hinderpaal zou kunnen zijn voor kinderen om deel te nemen, zeker kinderen uit kwetsbare middelen. Het gaat over een groot aantal activiteiten. Het is een specifieke context van vrije tijd en coördinatie door vrijwilligers. Dat maakt bijvoorbeeld dat het niet evident is om die testen ook uit te voeren. Dat zijn geen professionals, dat zijn vrijwilligers. En ook de omvangrijke logistieke organisatie en de nodige communicatie, het bestaan van verschillende soorten testen die een andere aanpak en organisatie vragen, en het bijzonder korte tijdsbestek maken dat het niet zo evident is. Maar zoals ik zei, ons huiswerk is klaar. We wachten alleen op een snelle beslissing van degenen die daarover de eindbeslissing kunnen nemen.

Samen met u, collega Coenegrachts, hoop ik dat er snel duidelijkheid kan komen, ook gelet op de verslechterende cijfers, en ik hoop ook dat in de toekomst de bottom-upapproach die de drie gemeenschappen en Vlaanderen vanuit het jeugdwerk altijd gehuldigd hebben, kan worden voortgezet. Dat lijkt mij dé sleutel op succes. Dat lijkt mij ook de reden waarom het hier niet zo evident is.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): In principe is het compliment voor u, minister, dat het zo hard opviel dat een organisatie klaagde over het gebrek aan overleg en uzelf met de jeugdsector in overleg bent geweest. Het is heel jammer dat dit hier niet zo is kunnen lopen. Het brengt logistiek heel veel onduidelijkheid en moeilijkheden met zich mee. Ik denk aan het testen maar ook aan de verplichting de activiteiten buiten te organiseren. Men mag niet naar binnen, ook als het hard regent of hagelt. Dat is vervelend en niet elke organisator krijgt dat geregeld. Wij moeten heel snel die duidelijkheid kunnen geven aan het terrein, om de beslissing een kamp te organiseren tijdig te kunnen nemen en ouders de kans te geven dat voor te bereiden. Je moet op een bepaald moment kunnen zeggen of je het doet of niet, of het haalbaar is of niet. Ook voor de financiële situatie van veel verenigingen, die nu al precair is door de coronacrisis, wordt het er niet gemakkelijker op als er op een bepaald moment moet worden geannuleerd. Om te annuleren moet je ook een reden hebben, en als het Overlegcomité dan beslist dat kampen kunnen doorgaan, heb je die reden niet. Het is een complex kluwen geworden waarin wij heel snel duidelijkheid moeten scheppen.

Dank u voor uw antwoord en dank u ook voor uw engagement om wel in overleg te gaan en bottom-up te werken. Ik steun uw verlangen om zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Bedankt, collega Coenegrachts, voor uw proactieve vraag. U kon wellicht ook niet inschatten dat er gisteren daarover een advies, een noodkreet van de Vlaamse Jeugdraad zou komen. De Jeugdraad waarschuwt dat de paasvakantie in het water dreigt te vallen.

Minister, ik ben daarover, samen met u, heel bezorgd. De bottom-upapproach, die de sterkte is geweest van de sector vorig jaar, mis ik nu wel. Ik wil daar geen politieke strijd van maken, want alle partijen zitten rond de tafel in het Overlegcomité. Maar we moeten toch absoluut kunnen vermijden dat men het gevoel heeft dat het Overlegcomité een beslissing neemt en bepaalde condities oplegt, maar niet inschat wat dat betekent in de praktijk op het terrein. Alle politieke partijen in het Overlegcomité moeten dat vermijden.

De jeugdsector heeft zich in het voorbije jaar flexibel en creatief getoond. Maar, minister, wij moeten dat niet uitpersen tot het allerlaatste morzeltje creativiteit. Wij zijn twee weken voor de paasvakantie. Het is eigenlijk onvoorstelbaar dat wij nu nog geen enkele duidelijkheid kunnen geven, met alle begrip voor de cijfers. We dreigen hiermee in verschillende problemen te komen, zoals voor de teststrategie, voor het aanbod, voor de buitenverplichting voor de 12-plussers wat een negatieve weerslag heeft op het aanbod van speelpleinwerkingen, die dreigen hun werking niet te organiseren. We dreigen in een klassenjeugdwerk verzeild te geraken doordat sterk gefaciliteerde vormen klaar zijn om de teststrategie uit te rollen terwijl veel andere organisaties dat niet aankunnen. Het resultaat zal ook chaos zijn in de paasvakantie.

Als ouders nu twee weken op voorhand of misschien zelfs nog minder horen dat het aanbod niet doorgaat, moeten ze de kinderen naar de grootouders sturen. Dat is iets wat we ook al een jaar afraden en waarvan we zeggen dat het niet de

bedoeling kan zijn. Of gaan we de gemeenten opnieuw noodopvang laten organiseren? Ik ben daar zeer bezorgd over, om nog te zwijgen van de vraag of we de jeugdsector moeten ondersteunen. Ik hoop echt dat de Vlaamse Regering erover nadenkt, om, als we dit annuleren, de gemaakte kosten weer in te brengen.

Ten slotte roep ik op dat we uit deze ervaring de les trekken richting de rest van het voorjaar, de zomer en wat daarna komt. Laat ons onszelf niets wijsmaken, collega's. We gaan niet iedere vorm van werking helemaal kunnen opvangen met een teststrategie. We moeten echt nadenken wat er mogelijk is. Er waren vorig jaar ook protocollen. Die zomer is relatief goed verlopen zonder teststrategie. Minister, ik wil daarin geen definitieve richting bepalen, ook niet namens mijn fractie. Maar we moeten er toch over nadenken of de teststrategie altijd en overal het juiste antwoord is op een aantal problemen. Ik wil alvast vermijden dat we na de paasvakantie dezelfde discussies of debatten moeten aangaan. Ik wens u veel succes bij het proberen om dit opnieuw op een ordentelijke manier nog recht te krijgen in de komende uren, nog los van de beraadslagingen op het Overlegcomité morgen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Ik deel heel veel bezorgdheden van zowel collega Vaneeckhout als van u, minister. Het is inderdaad geen gemakkelijke knoop die moet worden doorgehakt, zeker nu de cijfers weer zeer ongunstig evolueren. Ik heb heel veel begrip voor de moeilijkheid van de situatie.

U zegt dat u snel duidelijkheid wilt brengen. Wat is nu de tijdslijn? Is er nog een overleg gepland met andere ministers van Jeugd? Wordt er teruggekoppeld naar het Overlegcomité? Hebt u er een idee van tegen wanneer er duidelijkheid kan worden gegeven aan al die verenigingen? De sector wil vooral duidelijkheid. Er zijn nu organisaties die hun activiteiten annuleren zonder dat daar eigenlijk een beslissing over is. Dat komt dan op de nek van de vrijwilligers terecht. Die worden constant platgebeld met vragen over hoe het nu zit met de paasvakantie. Duidelijkheid is nu het allerbelangrijkste. Daarnaast mogen we het aspect niet vergeten van wat er dan gaat gebeuren als bepaalde zaken niet kunnen doorgaan in de paasvakantie en als zich het totaal onwenselijke feit voordoet dat de mensen opnieuw de grootouders gaan inschakelen. Ik heb dat gezien in mijn omgeving. Wij zijn de grote uitzondering wanneer wij de kinderen niet naar de grootouders sturen. Ik hoop dat er rekening wordt gehouden met dat aspect.

Mijn belangrijkste vraag is: op welke termijn zijn welke overleggen nog gepland?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Het feit dat het in deze commissie zo'n breed gedragen bezorgdheid is, zegt alles. Minister, het stemt mij hoopvol dat u zegt dat het huiswerk gemaakt is en dat u en de jeugdwerking enkel nog wachten totdat de knopen worden doorgehakt. Dat klinkt al veel hoopvoller dan de noodkreet van de Vlaamse Jeugdraad gisteren. Ik vreesde effectief, na het lezen van hun tekst, dat ze aangeven dat het eigenlijk niet meer mogelijk is om dit te bolwerken omdat er maar twee weken meer zijn voor de paasvakantie. Maar u geeft aan dat het huiswerk klaar is en dat we kunnen uitrollen. Mijn vraag is heel erg simpel: liggen er verschillende scenario's klaar die dan, wanneer morgen de uitspraak valt, kunnen worden uitgerold?

Collega Anaf verwees al naar extra overleg. Het is heel belangrijk dat er zo snel mogelijk kan worden gecommuniceerd en dat er verschillende opties zijn in functie van wat er morgen wordt beslist.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Collega's, ik denk dat wij tamelijk eensgezind zijn over het feit dat kinderen en jongeren de nood hebben om naar de paasvakantie te kunnen uitkijken, naar activiteiten en bewegingsruimte. Vooral de organisatoren willen weten waaraan en waaraf. Wij zijn er ook allemaal van overtuigd dat het goed zou zijn dat de activiteiten effectief kunnen doorgaan omdat we anders met andere rampscenario's te kampen krijgen. Maar uiteraard moeten de cijfers in het oog worden gehouden. We moeten daar altijd rekening mee houden. Het is de plicht van ons allemaal om te bekijken hoe we in de paasvakantie maximaal die ruimte kunnen geven aan de organisaties.

Minister, ik heb duidelijk begrepen dat de nodige voorbereidingen zijn getroffen. U hebt trouwens een aantal weken aangestipt dat u in overleg met de sector scenario's hebt voorgelegd. Ik blijf een beetje schuifelen op mijn stoel om te zien waar de knopen zitten. Ik heb begrepen dat er in het jeugdwerk, wat uw bevoegdheid is, eensgezindheid is over de scenario's die naar voren worden geschoven. De vraag is of voor cultuur en sport dezelfde scenario's voorliggen. Daar komen die kampen ook aan bod. Is de voltallige Vlaamse Regering heel duidelijk over de vraag welke scenario's naar voren zullen worden geschoven? Moet die knoop dan door de federale overheid worden doorgehakt?

Vervolgens ben ik ook bezorgd om de mogelijkheden in verband met testing in die scenario's. U hebt zelf aangegeven dat het geen evidentie is. U kijkt wat in de praktijk eventueel mogelijk is, maar ik hoop van harte dat we geen overdreven vlucht naar die testing nemen. Ik ben ervan overtuigd dat testen – ook sneltesten – in heel wat scenario's kunnen worden ingezet, maar dat dit voor de kinderen en jongeren en voor het jeugdwerk zeker niet evident of de beste oplossing is. Hoe zit het met de verantwoordelijkheden als een positieve test wordt vastgesteld? Hoe moeten we hiermee omgaan? Wie draagt welke verantwoordelijkheid? We mogen ook de impact op de kinderen en de jongeren niet uit het oog verliezen.

Als we naar de vakanties van de afgelopen jaren kijken, blijkt dat het jeugdwerk heeft bewezen zich goed aan preventieve maatregelen op basis van protocollen te kunnen houden. Ik hoop dat de protocollen niet zomaar overboord worden gegooid en dat heel snel naar de teststrategie wordt gegrepen. Ik denk dat die protocollen in de toekomst van onschatbare waarde kunnen en moeten zijn.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Vaneeckhout, ik ben heel tevreden dat er hier veel eendracht is met betrekking tot de manier waarop we dergelijke zaken moeten aanpakken. Dat is een goede zaak. Ik denk dat u gelijk hebt. We zijn hierbij betrokken en we moeten dit binnen onze eigen fracties en partijen uitdragen.

Wat de tijdljn betreft, ben ik eigenlijk beschaamd om de manier waarop dit evolueert. Wat we hadden moeten doen, is de jeugd-, sport- en cultuursectoren duidelijkheid over de paasvakantie geven. Ik heb, samen met de jeugdsector en de andere ministers van Jeugd, alles op alles gezet om dat snel te kunnen doen. Ik ben beschaamd omdat het veel te lang duurt. Die duidelijkheid blijft veel te lang uit.

Wat de timing betreft, vind ik dat dit deze week absoluut glashelder moet worden. Er is vandaag nog een overleg met de ministers van Onderwijs. We bekijken vanuit de jeugdsector hoe de situatie evolueert. We moeten deze week absoluut knopen doorhakken en duidelijkheid kunnen geven.

Mevrouw Perdaens, de sector, de gemeenschappen en de verschillende instanties, waaronder het coronacommissariaat, zijn klaar om die knopen door te hakken. Ons huiswerk is klaar, maar dat betekent niet dat alle organisaties zomaar kunnen volgen. Als ze maar twee weken krijgen om alle details te bekijken, is het wel kort dag en is het niet altijd mogelijk dat nog georganiseerd te krijgen.

Ik betreur deze gang van zaken. Ik besef dat het mijn verantwoordelijkheid is, maar ik bots op een aantal grenzen die tijdens de laatste vergadering van het Overlegcomité blijkbaar zijn ingebouwd. Ik hoop dat het de eerste en de laatste keer was dat we werken met beslissingen die niet door de jeugdsector worden gedragen.

Mevrouw Rombouts, we nemen onze beslissingen altijd in consensus met de sector, de ministers van Jeugd en uiteraard ook de ministers van Cultuur en de ministers van Sport. Jeugd, cultuur en sport hebben een eigenheid waarop specifieke protocollen toepasselijk zijn. De grote lijnen, zoals de groeps grootte, de zogenaamde bubbel van 50 vorig jaar of de groepen van 10 en van 25 nadien, bekijken we altijd samen. We zorgen voor afstemming en er is een zeer intense coördinatie geweest. Binnen de Vlaamse overheid zijn de violen zeker gelijkgesteld.

Maar, collega's, ik neem jullie signalen hier ook mee. Ik denk dat het goed is dat wij daar allemaal hetzelfde over denken. We gaan voor een snelle duidelijkheid ter zake, deze week nog. We zullen in de toekomst proberen om, nog meer dan in het verleden, die bottom-up werking te bestendigen. Het is ook goed dat wij er allemaal effectief onze schouders onder zetten om dit ook binnen de eigen fracties en partijen te verdedigen. Ik denk dat dat een heel belangrijk signaal is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over structurele ondersteuning van zelforganisaties binnen het jeugdwerk – 2384 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Collega's, in Vlaanderen is er een heel rijk gevuld jeugdwerklandschap, dat ook heel divers van aard geworden is. De tijd dat elk dorp Chiro, Scouts en KSJ/KSA had, ligt wat achter ons. Die zijn er gelukkig nog wel en dat zijn nog altijd heel sterke organisaties in het jeugdwerklandschap. Maar ondertussen zijn er ook andere vormen van jeugdwerk bij gekomen, die zich organiseren binnen zelforganisaties. Het zijn vaak jeugdwerkingen die groeien vanuit een initiatief van vrijwilligers die vaak behoren tot een bepaalde gemeenschap of tot een bepaalde wijk, omdat ze merken dat er daar onvoldoende vrijetijdsaanbod is voor jongeren. Op die manier hebben die jeugdwerkingen vaak ook een historische band met grootstedelijkheid, inclusiviteit en kansarmoede. Ze bereiken daardoor ook jongeren die het traditioneel jeugdwerk misschien iets minder goed bereikt, ondanks alle jarenlange inspanningen van het traditionele jeugdwerk.

Anders dan bij andere jeugdwerkingen draait de organisatie van die zelforganisaties vaak nog meer op vrijwillige basis. Het zijn vaak dingen die bottom-up georganiseerd worden, wat er toch vaak voor zorgt dat er een gemis van knowhow is bij de organisatoren inzake subsidiëring en samenwerking met de lokale en bovenlokale overheden. Ze hebben geen grote koepelorganisaties, die er bijvoorbeeld wel zijn bij de Scouts en Gidsen Vlaanderen en bij de Chirojeugd. Ze vinden moeilijker hun weg naar subsidies en lokale overheden, zoals de jeugd- of cultuurdienst. Ze ondervinden dus vaak drempels om hun vrijetijdsaanbod uit te bouwen of te verbreden. Er is wel de koepelorganisatie Roots vzw, die deze verenigingen al twintig jaar ondersteunt en meer dan honderd aangesloten jeugdorganisaties telt in Vlaanderen en Brussel. Ze delen hun expertise ook met de hele sector.

Ik heb een aantal vragen, minister.

Erkent u het belang van jeugdwerk georganiseerd binnen zelforganisaties?

Op welke manier zult u die zelforganisaties deze legislatuur structureel ondersteunen?

Hoe wilt u de drempels wegwerken die er op lokaal niveau nog bestaan voor de ondersteuning van jeugdwerk van zelforganisaties, zodat die organisaties hun weg vinden naar lokale ondersteuning?

Bent u reeds in overleg met Roots vzw om de noden van deze jeugdwerkingen te bespreken?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Bedankt, collega Anaf, voor deze vraag over de zelforganisaties. U weet dat het decreet van 20 januari 2012 het jeugdwerk definieert als sociaal-cultureel werk op basis van niet-commerciële doelen voor of door de jeugd van 3 tot en met 30 jaar, in de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd die daaraan deelneemt op vrijwillige basis. Ik vestig de aandacht op de zinsnede 'door de jeugd'.

Het feit dat jongeren zich engageren en organiseren om hun vrije tijd in te vullen, is een belangrijk kenmerk van het jeugdwerk in Vlaanderen. Ik vind het absoluut positief dat jongeren het initiatief nemen om nieuwe jeugdverenigingen op te richten en zo het jeugdwerklandschap te verrijken met organisaties die gedragen worden door vrijwilligers, zoals die zelforganisaties.

Het is belangrijk dat alle kinderen en jongeren kunnen deelnemen aan het jeugdwerk dankzij zowel een divers aanbod als het verlagen van drempels tot dat aanbod. Gelet op de contacten sinds jaren, heb ik er vertrouwen in dat ook bovenbouworganisaties en grotere landelijke organisaties met de noden van de zelforganisaties rekening houden. Dat is iets wat in elk geval bijzonder belangrijk is in mijn beleid.

Ik kom dan tot uw vragen over ondersteuning. Heel wat zelforganisaties zijn kleinere lokale jeugdwerkinitiatieven, waarin de lokale besturen een belangrijke rol spelen omdat ze voor het lokaal jeugdbeleid bevoegd zijn.

Vanuit de Vlaamse overheid zijn er ook verschillende relevante lijnen. Wanneer organisaties groter worden, kunnen ze landelijk erkend worden. Dat is voor organisaties die in verschillende provincies activiteiten ontwikkelen.

We hebben ook het decreet over de bovenlokale jeugdwerking, waarmee we bijvoorbeeld een aantal jeugdhuizen voor vier jaar hebben erkend. Ik denk ook aan bovenlokale organisaties die werken met kwetsbare kinderen en jongeren en die werken met personen met een handicap en dergelijke. Zo zijn er ook verschillende zelforganisaties erkend. Dat is een van mijn eerste beslissingen eind 2019 voor de periode 2020-2023.

We hebben ook verschillende initiatieven die ingaan op projectwerking. Het spreekt voor zich dat ook de zelforganisaties daarop kunnen inspelen. Er zijn dus wel een aantal subsidielijnen beschikbaar.

Dan kom ik tot het concrete voorbeeld van de vzw Roots. Zij werden tot 2020 als landelijk georganiseerde jeugdvereniging erkend en gesubsidieerd. De erkenning werd stopgezet omdat de vereniging niet langer aan de decretale subsidievoorwaarden voldeed. Ze hebben een nieuwe erkenningsaanvraag ingediend en opnieuw werd vastgesteld dat de vereniging niet aan de decretale voorwaarden

voldeed. Die analyse is gebeurd door mijn administratie en is op een professionele en correcte manier gebeurd. Dit is de toepassing van het Jeugddecree.

Het is een heel vervelende situatie omdat Roots een bijzonder waardevolle organisatie is met een breed netwerk van zelforganisaties, die een grote toegevoegde waarde hebben in Vlaanderen en Brussel. Mijn kabinet is sinds het begin in nauw contact met hen om te bekijken wat de verschillende mogelijkheden zijn. Ik heb de coördinator zelf een aantal dagen geleden ontmoet, waarbij we de verschillende mogelijkheden naar ondersteuning hebben onderzocht. We blijven in elk geval in contact om ervoor te zorgen dat dit waardevolle initiatief ook in de toekomst verder ondersteund kan worden en verder kan groeien om vooral de zelforganisaties sterk te kunnen ondersteunen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

U zegt dat zelforganisaties vaak lokale initiatieven zijn die dan ook lokaal ondersteund kunnen worden. Dat is terecht. Anderzijds zijn er ook lokale chirogroepen, scoutsgroepen, KSJ-groepen die lokaal ondersteund worden. Het gaat mij erom hoe de koepel op Vlaams niveau gesubsidieerd of ondersteund kan worden.

We spreken al jarenlang over inclusiviteit van het jeugdwerk en er gebeurt wel heel wat, maar vaak is het projectmatig. Ik ben er eigenlijk naar op zoek hoe we structureel een aantal dingen kunnen verankeren. Dat is een uitdaging voor de toekomst, ook als je naar het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) kijkt, een belangrijke prioriteit. Maar ik mis vaak het structurele aspect van hoe we inclusiviteit in het jeugdwerk zullen kunnen verbeteren.

Wat Roots betreft, kunt u vertellen wat er met de subsidievoorwaarden niet meer in orde is waardoor ze geen ondersteuning meer kunnen krijgen? Welke opties ziet u om er toch nog ondersteuning aan te kunnen geven? Ondersteuning is natuurlijk alleen maar mogelijk als ze voldoen aan de voorwaarden, maar welke pistes ziet u nog mogelijk?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Eerder deze week kwam er een onderzoek naar buiten naar vrijetijdsbesteding. Dat was een onderzoek in opdracht van MNM en Radio 2. Een van de elementen die daaruit blijkt, is dat vier op tien mensen met een laag inkomen aangeven dat activiteiten niet binnen hun budget passen en dat kinderen en jongeren dus niet kunnen deelnemen aan activiteiten als gevolg van financiële redenen.

Jeugdwerkingen kunnen hiervoor mogelijks een oplossing bieden. Maar, minister, u gaf terecht ook aan dat die sleutel eigenlijk vooral lokaal ligt, dat die noden lokaal gevoeld kunnen worden, dat beleid daar lokaal heel specifiek op gericht kan worden. Mijn vraag is hier heel erg simpel. Neemt u dit op met uw collega van Binnenlands Bestuur? Of plant u misschien zelf vorming of sensibilisering hierrond bij de lokale besturen, zodat zij hier aandacht voor hebben en deze organisaties mee kunnen begeleiden naar het meetrekken van deze kwetsbare kinderen en jongeren?

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dit is een zeer terechte vraag van collega Anaf. Ik wil mij eerst en vooral aansluiten bij de oproep van collega Perdaens of wij hier de lokale besturen geen impuls kunnen geven om daar over na te denken en te kijken wat er lokaal op het terrein nodig is. Dit is natuurlijk niet alleen een vraag

over wat de lokale besturen zouden kunnen en moeten doen, maar ook een vraag over ons eigen jeugdbeleid. Ik denk dat deze vraag ook leert dat 'one size fits all' niet altijd het juiste antwoord is in het jeugdwerk en dat de diversiteit net de kracht is van ons Vlaamse jeugdwerk. U zegt enerzijds dat Roots een super waardevolle werking is en dat we moeten zoeken hoe we daar een antwoord op kunnen geven, en anderzijds zegt u dat ze niet voldoen aan de decretale voorwaarden om middelen te krijgen. Zegt dat iets over ons decreet? Zitten daar gaten in die op dit moment niet ingevuld worden op basis van de noden die er zijn op het terrein en de waarden die bepaalde organisaties hebben? Organisaties kunnen ook maar om de vier jaar instappen. Is er een mogelijkheid om dat te vervroegen? En aansluitend bij wat collega Anaf vraagt, zijn er op dit moment misschien extra mogelijkheden via coronamiddelen enzovoort, maar je kunt je toch de vraag stellen hoe we een structureel antwoord geven op de noodzaak om hiermee aan de slag te gaan. Mijn grootste vraag is: hoe komt het dat ons decretaal kader niet op maat is van waardevolle werkingen als Roots vzw en moeten we daarin bijsturen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Om in te gaan op de vraag van collega Anaf waarom Roots geweigerd is. Ik vind het delicaat om met de individuele analyse hier naar voren te komen, maar het gaat voornamelijk over het criterium om in vier Vlaamse provincies of in drie provincies en Brussel actief te zijn en daar voldoende modules en aanbod te ontwikkelen. Het gaat over dat criterium. Onze administratie heeft daar een grondige analyse van gemaakt. Daar is ook veel over heen en weer geschreven. Dat is zeer grondig gebeurd. Ik kan bevestigen dat hun werk zoals steeds correct is gebeurd. Dat is ook een antwoord op de vraag van collega Vaneeckhout of ons decreet niet aangepast is. U weet dat ik een zeer grondige herziening voorzie van de relevante decreten, waaronder het decreet landelijk jeugdwerk, maar zeker ook met integratie van het bovenlokale jeugdwerk en het lokale jeugdwerk, dat decretaal veel minder belangrijk is. Ik ben er immers van overtuigd dat er nog een aantal incoherenties zijn en dat de goede spreiding over heel Vlaanderen en Brussel niet altijd gegarandeerd is, met name waar het gaat over bovenlokaal jeugdwerk. Maar dat is hier niet de essentie. Wat Roots betreft, is het probleem dat zij gedurende een bepaalde periode geen al te goede werking hebben gehad, om het met een understatement te zeggen. Zij hebben nu hun werking opnieuw in handen genomen en zijn nu opnieuw goed bezig, maar de timing is niet in hun voordeel geweest, waardoor ze op het meest bepalende moment nog niet klaar waren om te voldoen aan de decretale voorwaarden. Zij zijn erkend geweest, zij zouden erkend kunnen worden, maar er is een probleem geweest in hun werking waardoor ze op het juiste moment niet het juiste konden doen, en waardoor wij decretaal ook niet de mogelijkheid hebben om hen te erkennen.

Er zijn natuurlijk verschillende andere mogelijkheden dan een landelijke erkenning. Die kunnen ook een opstap zijn naar een landelijke erkenning. Op dat vlak zijn een viertal elementen relevant. Ten eerste heb ik aan de bovenbouworganisaties de opdracht gegeven om boven op hun reguliere beheersovereenkomst projecten uit te werken rond jeugdwerk voor allen, de JKP-doelstelling nummer vier. Zij krijgen daar ook extra middelen voor.

Ik ben ervan overtuigd dat zij ook zeer veel nut zullen hebben om met organisaties zoals Roots te bekijken hoe dit aangepakt kan worden. Dit kan een opportuniteit zijn voor Roots om zich daarin in te schrijven.

Er zijn natuurlijk ook projectsubsidies voor experimenteel jeugdwerk. Ook dit kan een opportuniteit zijn voor Roots om een sterk project te ontwikkelen. In opvolging van het actieplan Generatie Veerkracht zullen we een nieuwe projectoproep lanceren met betrekking tot kwetsbare kinderen en jongeren. Ook daar kan Roots desgevallend een sterk project voor indienen.

Ik begrijp dat Roots ook de ambitie heeft om de werking in Brussel te versterken. Mogelijks zijn er ook vanuit het Brusselbeleid opportuniteiten te vinden.

Daarnaast bestaat de ondersteuning door lokale besturen. Stad Antwerpen neemt daar een mooi engagement in op. Mogelijks zijn er nog andere gemeentebesturen geïnteresseerd, ook de VGC in Brussel bijvoorbeeld, om daar iets rond te doen.

Mijnheer Anaf, ik deel niet helemaal uw analogie met de koepels Scouts Vlaanderen of Chirojeugd Vlaanderen. Dat is één organisatie met één visie, één doelstelling en één missie die lokaal is vertakt. Bij Roots is dat verschillend. Meer nog, de essentie van hun werking – zoals ik die begrijp – is dat men heel veel lokale autonomie toestaat, waarbij organisaties met totaal verschillende visies samenkomen. Er is natuurlijk een rode draad, namelijk dat ze geloven in de filosofie van zelforganisatie. Maar er is toch een groot verschil met landelijk georganiseerd jeugdwerk dat sterke koepels kent en dat lokaal vertakt is.

We hebben ook een koepel met betrekking tot kwetsbare kinderen en jongeren – dat is niet helemaal hetzelfde als de doelgroep van Roots, maar is er wel aan gelinkt – namelijk Uit De Marge. Die heeft ook tot taak de koepel te zijn van organisaties die bezig zijn met kwetsbare kinderen en jongeren.

Ik verwacht ook dat men in de jeugdsector nog beter samenwerkt dan vandaag het geval is en dat gevestigde organisaties voldoende rekening houden en voldoende partnerships opzetten met zelforganisaties. Ik denk dat dat ook een deel is van de oplossing. Het is niet altijd een goed idee om nieuwe koepels te installeren. Er zijn ook vaak andere opties. In elk geval zal er in de komende jaren creatief nagedacht moeten worden om de zelforganisaties te kunnen versterken.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp·a): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. U hebt in elk geval gelijk als u het hebt over het verschil tussen de grote organisaties van Scouts en Chiro ten opzichte van Roots en die zelforganisaties. Dat klopt zeker en vast. Dat wil ik zeker onderkennen.

Ik kan u geen bijkomende vragen meer stellen. Het zou goed zijn als er bij de herziening van het decreet – zoals het vaak gebeurt – van onderuit, vanuit het jeugdwerk betrokkenheid is en dat het parlement de discussie goed op tijd kan starten en erbij betrokken wordt. Jeugdwerk is per definitie iets dat niet voor de eeuwigheid in steen is gebeiteld. Je zult een aantal nieuwe jeugdwerkinitiatieven zien komen. Het zal zaak zijn om het decreet zo aan te passen dat we niet alles betonnen, maar dat we mogelijkheden houden voor creativiteit in het jeugdwerk. Maar goed, dat is een discussie die we hopelijk samen nog vaak zullen voeren in deze commissie.

Ik dank u voor het antwoord en voor de richting die u aangeeft voor Roots.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de band tussen politie en jongeren – 2398 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp·a): Voorzitter, dit is een gevoelig thema en ik hoop dat we op een volwassen manier, zoals we dat vaak doen in deze commissie, van gedachten kunnen wisselen.

De problematiek van politiegeweld leeft al langer, maar is tijdens de laatste weken en maanden een aantal keren hevig opgeflakkerd. Er was begin maart de Pano-reportage, waarin te zien is dat er vaak een slechte band is tussen politie en jongeren. Dat heeft verschillende redenen. Enerzijds zijn er effectief jongeren die, voornamelijk in grootsteden, disproportioneel hard aangepakt worden door politie. Anderzijds zijn ook politieagenten zelf slachtoffer van geweld.

Er zijn de verhalen over buitensporig politiegeweld enerzijds en anderzijds de verhalen over het geweld van jongeren ten opzichte van de politie. Dat zorgt ervoor dat, toch zeker in een aantal grotere steden, de relatie tussen jongeren en politie verzuurd is geraakt, tot op het moment dat er geen wederzijds vertrouwen en begrip meer is. Dat kunnen we samen vaststellen.

Om dit probleem op te lossen is het volgens mij essentieel dat de dialoog tussen politie en jongeren wordt opgestart. De stad Antwerpen neemt daar het voortouw in. Er is een traject gestart voor een structurele samenwerking tussen jeugdwerkorganisaties en politie. Het uitgangspunt is om een constructieve dialoog tussen jongeren en politie op gang te brengen én in stand te houden. Dat is dus een structurele verbetering van de dialoog en van de samenwerking. Het is belangrijk dat beide kanten naar elkaar luisteren en dat ze zo stelselmatig groeien naar een beter begrip van elkaar. Om de kloof tussen beiden te dichten is het ontstaan van wederzijds respect nodig.

Minister, daarnaast maakte u zelf al geld vrij voor een project met Campagne vzw om de band tussen jongeren en politie in Brussel te verbeteren en daar de dialoog te starten.

Minister, wat zijn uw bevindingen over de band tussen politie en jongeren na het bekijken van de Pano-reportage over politiegeweld maar evengoed na andere zaken die de voorbije weken en maanden de media haalden?

Op welke manier denkt u dat u vanuit uw bevoegdheid Jeugd de band tussen jongeren en politie op een structurele manier kunt helpen verbeteren?

Hebt u zicht op de lokale trajecten en projecten die op dit moment lopen in verschillende steden en gemeenten in Vlaanderen en Brussel om de band tussen jongeren en politie te verbeteren? Is het de bedoeling om daarvoor middelen uit te trekken vanuit de bevoegdheid Jeugd in de Vlaamse Regering?

Hebt u al overleg gehad met uw federale collega van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden om te bekijken op welke manier de band tussen jongeren en politie verbeterd kan worden? En komt er een structurele samenwerking?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Anaf, dank u voor uw vraag over een zeer actueel thema. In uw vraag verwijst u naar Campagne vzw, maar ik vermoed dat u verwijst naar het project van Capital vzw. Dat is waarschijnlijk een verspreking. Als minister van Brussel heb ik inderdaad recent middelen toegekend aan Capital vzw. Het gaat hier om een impuls- en investeringssubsidie om Capital te ondersteunen in het realiseren van haar doelstellingen, namelijk Brusselse jongeren versterken. Op zich is die ondersteuning niet rechtstreeks gelinkt aan het project rond politie en jongeren. Wel is het zo dat ik voor het project op advies van het wetenschappelijk comité dat het project begeleidt bijkomende middelen heb toegekend aan Capital, om er bemiddelaars mee te kunnen betalen. Hun werk is het om de gesprekken tussen jeugdwerkers en politie te faciliteren. Het is gericht op erkenning en op het herstel van vertrouwen.

Dit is zeker geen alleenstaand project. Het past in een globaler beleidsinitiatief. Ik heb in oktober 2020 een overleg gestart op initiatief van mijn kabinet met vertegenwoordigers uit het jeugdwerk maar ook van federaal collega Annelies Verlinden, om te bekijken wat we kunnen doen om de relatie tussen jongeren en politiemensen te verbeteren. Rond dit thema zijn we al van in het begin van de legislatuur aan het werken. Tijdens de vele bezoeken die ik heb gedaan komt dit thema steeds naar voren, zeker in de grotere steden van ons land: Brussel, Antwerpen, en in mindere mate ook in andere steden. Het is een zeer belangrijk thema. Ook in kleinere gemeenten is dit soms een issue. Ook daar merk je dat het vertrouwen tussen jongeren en politie zoek is of dat het in elk geval kan verbeteren.

Ik neem uw vragen samen, om zo een overzichtelijk antwoord te kunnen geven.

Het was wel even slikken om die Pano-reportage te zien. Veel van die zaken worden vandaag nog onderzocht via intern onderzoek en tuchtprocedures bij de politie zelf. We moeten het verloop daarvan afwachten. Ik kan me dus niet uitspreken over de zaken die ik heb gezien in de Pano-reportage. Al was ik wel zeer geschrokken door wat ik heb gezien. Maar het onderzoek zal moeten uitwijzen wat daar precies is gebeurd.

Dit sluit bovendien aan bij de toenemende aandacht voor de relatie tussen jongeren en politiemensen. Die verscherpte tegenstelling zien we de laatste tijd vaak. Het is een tegenstelling tussen een deel van de politie en een deel van de jongeren, want het is belangrijk ook hier sterke nuances aanwezig te houden. Dat wordt nog verscherpt door de coronamaatregelen. Het is in die context dat de relatie tussen de politiediensten en sommige jongeren moeilijker wordt. We zien dat het wederzijds vertrouwen is weggeëbd. Dat is heel problematisch. We moeten vooral opnieuw een cultuur van respect en vertrouwen installeren, met correctie informatie over rechten en plichten.

Ik wil alle oproepen ter harte nemen. Ik wil een actieve bijdrage leveren aan het herstel van het vertrouwen in de relatie tussen politie en jongeren. We moeten die negatieve spiraal met een 'wij tegen zij'-gevoel keren. Velen weten hoe het niet kan en wat er misloopt, maar er zijn jammer genoeg geen kant-en-klare oplossingen. Er zijn op verschillende plaatsen al veel goede pogingen ondernomen, maar iedereen die hiermee bezig is, weet dat wonderoplossingen jammer genoeg niet bestaan. Om die reden moeten we op een duurzame manier te werk gaan. We moeten de projecten en praktijkvoorbeelden structureel verankeren.

We staan gelukkig niet alleen. Zowel binnen de politiediensten als binnen het jeugdwerk zijn er goede projecten en is er een engagement. In oktober 2020 heb ik een vergadering met de jeugdsector, vertegenwoordigers van de politiediensten, het Kinderrechtencommissariaat en de federale minister van Binnenlandse Zaken belegd. We werken aan de hand van concrete projecten, maar we brengen ook de afgelopen en lopende praktijkvoorbeelden en best practices samen.

De vzw Capital in Brussel is een mooi voorbeeld waar we veel van verwachten. Het is de eerste keer in de geschiedenis dat zowel de minister van Binnenlandse Zaken als de minister van Jeugd ergens zo uitdrukkelijk hun schouders onder zetten. We waren enkele weken geleden allebei aanwezig bij de start. De korpschefs van de zes Brusselse politiezones waren overigens ook aanwezig of vertegenwoordigd. Dat was hoopvol.

Door al die best practices in kaart te brengen, hopen we structureel vooruit te kunnen gaan. Dit is zeker niet enkel een opdracht voor de komende maanden, maar voor de hele legislatuur en ver daarna. We lossen dit niet op met enkele kleine projecten. We moeten dit grondig aanpakken, samen met de lokale besturen die op dit vlak nu al een grote verantwoordelijkheid opnemen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Minister, ik ben blij te horen dat er in oktober 2020 al overleg met minister Verlinden, de politiediensten en het Kinderrechtencommissariaat is geweest. Het is belangrijk dat die projecten structureel worden opgevolgd, zodat we zien of er resultaten uitkomen. Ik ben me ervan bewust dat het natuurlijk moeilijk is die resultaten te kwantificeren. Deze problematiek is voor veel jongeren belangrijk en als minister van Jeugd hebt u, als vertegenwoordiger van die jongeren, een belangrijke stem.

U hebt naar de lokale besturen verwezen. Ik herinner me dat ik als schepen van Jeugd in Turnhout vaak overleg met de jeugddienst, het jeugdwelzijnswerk en de lokale politie heb gehad. Af en toe liepen er zaken mis. We konden naar de escalatie kijken of we konden de verschillende actoren rond de tafel zetten. Dat werkt vaak. Zodra ze elkaars verhaal horen, zien we dat er meer begrip tussen de verschillende groepen is. Die dialoog tussen politie en jongeren is heel belangrijk. Dat is iets wat een minister niet kan doen. De lokale besturen moeten dit oppikken.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Ik heb het gehad over dat Brussels initiatief, Capital. Zijn er nog andere projecten die opgestart zijn of in de pijplijn zitten, na dat overleg dat u in oktober had? Is het de bedoeling om binnenkort nog eens zo'n overleg te organiseren? Ik denk namelijk dat het wel belangrijk is dat dit niet eenmalig is maar herhaald wordt.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u wel, collega, voor de vraagstelling en dank u wel, minister, voor het antwoord. De rellen van afgelopen zaterdag in Luik hebben de problematiek opnieuw in de kijker gezet. Als we heel eerlijk zijn, is ze echter nooit helemaal van de radar verdwenen. Dit soort incidenten doet zich vaak voor, te vaak. Ik vind het dus heel goed dat collega Anaf dit vandaag op de agenda plaatst.

Zoals collega Anaf al aanhaalde, is in de eerste plaats het vertrouwen belangrijk. Als dat er niet is of niet terugkeert, dan zal de situatie blijven wat ze is, ondanks alle moeite die erin gestoken wordt en dan zal ze zelfs nog verder escaleren. Programma's die dat vertrouwen weer willen opbouwen, zoals dat van Antwerpen en van Brussel, zijn daarom van belang. Maar ik wil toch nog even de uitspraak van de minister van daarstraks aanhalen: we moeten ook niet alles in regeltjes gieten. Naast deze programma's is het ook van belang om out of the box te denken en ad-hocinitiatieven te nemen, zoals het recente initiatief van de politie in Antwerpen, waarbij ze jongeren naar huis stuurden met een liedje van Urbanus. Het is van belang dat dat gesmaakt wordt, dat dat begrepen wordt en dat dat ondersteund kan worden, om mensen ook te motiveren om dit soort handelingen te doen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat daar aandacht voor is, voor een misschien wat zachtere aanpak.

Als we alle gegevens op een rijtje zetten, heeft de situatie vaak te maken met lokale besturen, vaak in een grootstedelijke context, met de politie die weinig middelen en weinig vrijheid van handelen heeft om om te gaan met geweld tegen de politie, met het uitblijven van handhaving en een gevoel van straffeloosheid, wat de situatie nog verergert. Dat doet bij de politie dan de potjes overkoken, wat ik wel begrijp, al valt het niet goed te praten. Het zijn communicerende vaten, dat is de hele kern van de problematiek, mijns inziens. Een incident uit het verleden geeft aanleiding tot een hele keten van wederzijdse gewelddaden. En uiteindelijk verliest iedereen.

De projecten uit Brussel en Antwerpen werden al aangehaald. Collega Anaf vroeg terecht naar opvolging voor deze projecten. Ik vroeg me ook af wat er naast deze

projecten nog op stapel staat. Indien deze projecten succesvol bevonden worden, zal dit dan aangegrepen worden om ze breder uit te rollen? Want de problematiek is natuurlijk niet beperkt tot Antwerpen en Brussel en kan eigenlijk doorgetrokken worden naar heel wat steden in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik zal niet herhalen wat de collega's al gezegd hebben. Het is mijn rotsvaste overtuiging dat de meerderheid van de jongeren deugt, dat ook de meerderheid van de politie deugt en dat de meerderheid van de mensen geen slechte bedoelingen heeft. Ik denk dat het dus een zaak is van het versterken van wederzijds begrip. Dat kan je doen via heel veel overleg en dergelijke. Ik denk echter dat vooral ontmoeting heel dichtbij op het terrein het allerbelangrijkste is. Collega Anaf verwijst naar het belang van het lokale niveau om dat te doen. Ik denk dat het ook niet beperkt mag blijven tot tafels van jeugd-diensten en politiediensten, maar dat jongeren en politieagenten op het terrein met elkaar in gesprek moeten gaan om op die manier ook structureel meer een band op te bouwen. Op het moment dat er zich dan problemen voordoen, – die voor alle duidelijkheid onaanvaardbaar zijn, in eender welke richting, zowel de behandeling van kinderen en jongeren als van politiemensen – dan pas wordt de waarde van die eerdere ontmoeting zichtbaar. Ik stel dus voor om vooral niet te veel in overleg te gaan op allerlei hoge niveaus, maar veel meer te investeren in ontmoeting op het terrein.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Eerst en vooral wil ik toch zeggen dat ik geen fan ben van de zachte aanpak. Maar toen ik die Pano-reportage zag en zag wat er gebeurd is op de Dageraadplaats in Antwerpen, heb ik toch ook wel twee keer moeten slikken. Dat moet ik toegeven. Daar gebeurden dingen die absoluut niet door de beugel kunnen. Ik denk dat collega Perdaens zonet de situatie min of meer juist heeft geschetst. Het is een verhaal met vele kanten en met vele oorzaken. Het zijn communicerende vaten. Het ene leidt tot het andere. Zeker die straffeloosheid is toch echt niet onbelangrijk. Dat is ook iets dat langs twee kanten werkt. Jongeren met kwade bedoelingen ervaren een gevoel van straffeloosheid en denken iets als: ze kunnen mij niet pakken. Dit creëert natuurlijk ook woede aan de politiekant. De uiting daarvan is niet te verantwoorden, maar ergens wel te begrijpen.

Maar ik wil er wel aan toevoegen dat we het licht van de zon niet mogen ontkennen. Er is een olifant in de kamer die niet benoemd is, en dat is dat er een groot cultureel aspect is. Er is een groot verschil tussen wat er gebeurt in een stad als Gent, een stad als Antwerpen en wat men ziet in volledig geïslamiseerde wijken in Brussel, zoals bijvoorbeeld Molenbeek waar jongeren niet alleen door omstandigheden, misverstanden enzovoort een slechte band hebben met de politie, maar waar dat dit cultureel bepaald is: naar een ongelovige luistert men niet, naar een vrouw zal men zeker niet luisteren.

Zo'n vzw'tje als Capital vzw, met goede bedoelingen ongetwijfeld, zo'n Yassine Boubout en zijn extreemlinkse advocaat Deswaef die samen filmen in politiecombi's, zullen er allemaal niet aan helpen. Zoals Pim Fortuyn zei: "Zalig zijn zij die denken dat het met de agressie van de islam allemaal wel zal meevallen." U houdt dat niet tegen zolang de migratiekraan niet dicht wordt gedraaid. Zolang er geen einde wordt gemaakt aan die radicale islam in onze hoofdstad en onze grootsteden zal dit blijven verergeren, of u daar nu 300.000 of 3 miljoen euro (*Geluid valt weg*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ik heb een drietal weken geleden een gelijkaardige vraag gesteld, namelijk over het kindperspectief bij politie en parket.

Trouwens, het ging helemaal niet over omstandigheden in sterk islamiserende wijken. Dat is blijkbaar toch niet enkel bepalend om de problematiek aan te kaarten. Neen, mijnheer Brusselmans, mijn vraag ging toen over Vlaamse jongeren waar er ook een probleem was ten aanzien van het politietoetreden.

Het feit dat het nu opnieuw aan bod komt, dat de Pano-reportage choquerend was en dat er recent nog incidenten zijn gebeurd, duidt erop dat het een belangrijk aandachtspunt is hoe we het samenleven tussen kinderen en jongeren en politionele diensten kunnen versterken. Uiteraard is het mijn sterke overtuiging dat niet alles kommer en kwel is en dat het niet allemaal bewuste acties zijn, maar het is wel een knelpunt dat aangepakt moet worden en waar we versterkend kunnen werken.

Minister, u hebt een week geleden ook aangestipt dat er een actieplan in opmaak is en dat u al langer in overleg bent met federaal minister Verlinden. Ik ben het eens met de collega's dat we moeten kijken hoe we dit met betrekking tot politiediensten op lokaal niveau het beste kunnen bijsturen en hoe er daar aandacht kan zijn voor het kindperspectief. Gezinsdiensten en wijkdiensten gaan al in overleg met jeugddiensten en scholen. Zij staan vaak in nauw contact en er is vaak een goede samenwerking te zien, maar het moet verder doordringen. Er zijn ook momenten waarop de wijkdienst of de gezinsdienst geen contact heeft met jongeren. Het gaat over andere politionele diensten die minder rechtstreeks in contact staan. Ook daar moet het kindperspectief op een of andere manier meer kunnen doordringen. Ik ben het ermee eens dat lokale besturen daarin een actieve rol kunnen opnemen. Minister, welke verdere acties onderneemt u op dat vlak?

Ik ben ervan overtuigd dat het interessant is om die cultuur en mentaliteit in de hele structuur te laten doordringen. Ik ben dus ook geïnteresseerd in de verdere stappen die u samen met minister Verlinden op dat vlak zult zetten.

Naast het politionele aspect is er ook het parket. Dat is een aantal weken geleden ook aan bod gekomen. Ook dat aspect moet zeker mee in het oog worden gehouden. Daar waar parket en lokale politionele diensten samenkomen, worden er lokale veiligheidsplannen opgemaakt. Het is belangrijk om ook daarin het kindperspectief op te nemen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het is natuurlijk de bedoeling om hier verder op te werken. Capital vzw is een van de initiatieven, maar er zullen er nog vele volgen. Het is vooral belangrijk op te merken dat heel wat jeugdorganisaties hier vandaag al mee bezig zijn.

Om maar een paar voorbeelden te noemen: JES in Antwerpen, Gent en Brussel doen dat al lange tijd, er zijn projecten van Groep INTRO. Overal ongeveer zijn er wel organisaties hiermee bezig. De bedoeling is om al die 'best practices' samen te brengen en er verder op te werken, samen met de lokale besturen. Er is ook opvolging gegeven aan die vergadering van oktober. Er was nog een opvolgvergadering eind februari, waar we de stand van zaken hebben gemaakt rond het project in Brussel en de verdere aanpak in de rest van Vlaanderen. We zullen dat werk samen met de lokale besturen ook voortzetten op het terrein.

Collega Brusselmans, omdat u mijn vroegere gemeente Sint-Jans-Molenbeek citeerde, zal ik ook heel even op uw punt reageren. Ik heb daar tien jaar gewoond, in het hartje van de Maritiemwijk van Molenbeek. Ik heb niet de indruk dat de islam de bepalende factor is in de verhouding tussen politiemensen en jongeren.

Dat denk ik echt niet. Ik woonde op de hoek van een grote moskee in Molenbeek en met de mensen die die moskee frequenteerden, heb ik heel zelden problemen gezien. Er waren wel een aantal mensen in de buurt die zich bezighielden met een aantal illegale praktijken zoals soms in grootsteden gebeurt, jammer genoeg, zoals drugshandel, maar ik heb die niet vaak richting moskee zien trekken. Ik denk dat het wel iets te eenvoudig is om dat toe te schrijven aan één bepaald geloof. Natuurlijk hebben we in onze grootsteden geen gemakkelijke realiteit en migratieachtergrond speelt daar zeker een rol in. Maar even goed zijn sociaal-economische factoren bepalend. Bovendien merk je dat die negatieve perceptie vanuit jongeren naar de politie en vice versa zeker in de steden heel vaak voorkomt bij diverse types jongeren – als ik dat zo mag zeggen – met diverse achtergronden, zonder of met migratieachtergrond. Dus op dat vlak zou ik uw woorden wel willen nuanceren, om het zacht te zeggen.

Maar we gaan ermee aan de slag. Ik denk dat het een gedeelde zorg is. Het basisbegrip is respect. Het basisbegrip is ook dat we de nuances zien, dat we weten dat de meerderheid van de jongeren het goed meent en dat de meerderheid van de politiemensen het goed meent. Collega Vaneeckhout, u hebt duidelijk boeken gelezen, maar ik denk dat dat juist is. Het is zaak om die goede sfeer te brengen in de verhoudingen en, wanneer er slechte elementen zijn, om dat ook aan te pakken. Ik heb dat engagement uiteraard in de jeugdsector. Ik heb ook gemerkt bij collega Verlinden dat zij zowel op het vlak van vorming als op het vlak van tuchtprocedures, wanneer het echt nodig is, die zaken aan het bekijken is en dat zij ook zeer actief meewerkt aan die positieve projecten van samenwerking.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp-a): Ik moet zeggen dat ik het ergens wel wat grappig vond. We hebben hier al heel belangrijke vragen besproken over hobby's van kinderen, over de paasvakantie waar heel de jeugdsector echt van wakker ligt, over zelf-organisaties binnen het jeugdwerk. En dan bij deze vraag springt natuurlijk de camera van de heer Brusselmans aan en moet hij absoluut kunnen tussenkomen om zijn riedeltje nog eens af te steken. Mijnheer Brusselmans, de vorige vraag ging voor een groot stuk ook over allochtone jongeren. Die hebt u wellicht gemist, dat is een gemiste kans, jammer.

Om serieus te antwoorden: dank u wel, minister. Ik ben blij dat er ook op federaal niveau, bij uw collega Verlinden, die 'sense of urgency' is en dat ze daarmee aan de slag wil. Het is vooral in de hele grote steden, Brussel, Antwerpen, Gent misschien nog, belangrijk dat er vanuit het Vlaamse en vanuit het federale niveau wordt gekeken. Ik denk dat je in kleinere steden en gemeenten ook lokaal veel kunt doen, omdat je daar vaak sneller de mensen kent waar problemen zijn. Ik ga een voorbeeld geven. Een aantal jaren geleden hadden wij hier in Turnhout een groep jongeren en de politie kwam met een melding bij de burgemeester dat ze daar geen vat op kregen, en andersom was er heel veel frustratie bij die jongeren over de politie. Ik ben toen samen met de burgemeester op de fiets gestapt en we zijn naar die jongeren toe gereden, met ondersteuning van de straathoekwerker die die samenkomst had opgezet.

Dat heeft toen zoveel impact gehad op die jongeren dat de burgemeester – de schepen van Jeugd kennen ze natuurlijk niet, maar dat maakt niet uit – met hen is komen spreken. Nadien hebben we die drempel verlaagd, om te komen vergaderen met de politie erbij. Dat heeft geholpen. Die lokale approach, in gesprek gaan: dat helpt. Maar dat is vaak niet mogelijk in een grootstedelijke context. Soms is het wel mogelijk, maar het is toch moeilijker. Er is daar veel werk, zowel voor het Vlaamse als voor het federale niveau. We moeten dat ook in deze commissie zeker blijven opvolgen. Ik ben blij dat er al een aantal zaken gebeuren.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Ik zou graag zeer kort reageren op een persoonlijk feit. Collega Anaf, u refereert nu aan die Roots vzw. Misschien vindt u het nodig om bij elke vraag tussen te komen en te papegaaien wat een ander al heeft gezegd, om toch maar in de notulen van het parlement terecht te komen. Ik vind dat niet nodig. Ik kom tussen wanneer ik het inhoudelijk nodig acht. Dat is voor mijn rekening. Wat u doet, is absoluut voor uw rekening. Laat ons dat vooral zo houden.

De voorzitter: Mijnheer Brusselmans, in een commissie bestaat dat niet, een persoonlijk feit. We gaan daar geen gewoonte van maken. Reglement is reglement.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de projectoproep 'Kinderen en jongeren in kwetsbare situaties' – 2420 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, tijdens de eerste lockdown lanceerde u een projectoproep in het kader van het actieplan 'Generatie Veerkracht'. Deze projecten waren bedoeld om kinderen en jongeren in kwetsbare situaties die zwaar getroffen werden door de COVID-19-maatregelen terug te laten connecteren met de buurt en de buitenwereld. De projecten vonden plaats in de zomer en het najaar 2020. Uiterlijk einde januari 2021 moesten de verantwoordingsstukken ingeleverd worden bij het departement.

Minister, hebben alle projecten hun verantwoordingsstukken tijdig en volledig ingediend?

Werden alle goedgekeurde projecten ook effectief gerealiseerd?

Wat zijn de eerste vaststellingen van de analyse van deze verantwoordingsstukken?

Minister, in het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' werd een nieuwe projectoproep 'Kinderen en jongeren in kwetsbare situaties' opgenomen. De mededeling kwam op 26 februari 2021 in de Vlaamse Regering aan bod. De doelstelling van deze projectoproep is: "de veerkracht bij kinderen en jongeren in kwetsbare situaties te versterken door samen met hen een duurzaam traject uit te stippelen dat hen ruimte en zuurstof biedt om binnen een gevarieerde, zinvolle, creatieve vrijetijdsbeleving jong te zijn. Dit perspectief draagt ertoe bij dat elk kind en elke jongere zijn of haar plaats vindt in de vrije tijd waardoor de sociale cohesie met hun leeftijdsgenoten, buurt en de maatschappij wordt aangehaald en/of versterkt. De focus ligt op het stimuleren van innovatieve vormen van laagdrempelig en vindplaatsgericht werken, waaronder vernieuwende technieken van fysiek en digitaal outreachend werken en out of the box activiteiten, binnen (boven)lokale netwerken die kinderen en jongeren in kwetsbare situaties bereiken en aanspreken."

Aangezien dit een opvolgelement bevat bij het vorige, wil ik ook hierover, minister, enkele vragen stellen.

Welke aspecten uit de evaluatie van de eerste projectoproep werden meegenomen in het opzetten van deze nieuwe projectoproep?

Hoe speelt deze oproep in op de huidige signalen over de negatieve impact van de coronacrisis op het leven van kinderen en jongeren?

Waarin verschilt deze projectoproep van de vorige? Met andere woorden, aan welke criteria moet een project beantwoorden?

Wanneer kunnen de dossiers ingediend worden?

Zullen de dossiers die bij de vorige projectoproep werden goedgekeurd maar die geen subsidies kregen wegens uitputting van het budget – want de projectoproep had een groot succes – automatisch overgedragen worden naar de nieuwe ronde?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: In totaal werden in het kader van het actieplan 'Generatie Veerkracht' en de projectoproep daar 59 projecten gesubsidieerd. Ze vonden plaats tussen 1 mei en 31 december 2020.

Alle goedgekeurde projecten zijn uitgevoerd. Voor 58 projecten zijn de verantwoordingsstukken tijdig en volledig ingediend. Voor een project is de verantwoording nog niet volledig. Mijn administratie is in overleg hierover met de betrokken organisatie. Ik reken erop dat dit dossier in orde komt.

Uit de werkingsverslagen blijkt dat hard is gewerkt om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren. In een aantal projecten zijn de activiteiten bijgestuurd omdat een aantal activiteiten voor twaalf- tot achttienjarigen ten gevolge van de tweede lockdown in de herfstvakantie van 2020 niet konden plaatsvinden. Er is een aangepast aanbod gezocht om de betrokken kinderen en jongeren alsnog te bereiken, bijvoorbeeld het werken met brugfiguren, deur-aan-deurinitiatieven, outreachend werken, digitale initiatieven en dergelijke.

Ik heb op verschillende plaatsen in Brussel en in Vlaanderen initiatieven mogen bezoeken. Ik was steeds weer onder de indruk van deze initiatieven, die mijn overtuiging hebben bevestigd dat met vrij beperkte middelen zinvolle en innovatieve initiatieven naar boven zijn gekomen die ook voor de komende jaren verrijkend kunnen zijn.

Een volledige evaluatie kan ik nog niet geven, maar een eerste analyse van de verantwoordingsstukken wijst op drie wekerende factoren die de impact van de projecten versterken.

Ten eerste is er het netwerkverbredend en netwerkversterkend werken. Hierdoor kan het aanbod meer op de vraag van het kind of de jongere aansluiten. Wie in een netwerk en een partnership met andere organisaties en met lokale besturen werkt, heeft veel succes.

Ten tweede is er het zeer laagdrempelig en intensief outreachend werken. Dit is vaak gecombineerd met het inzetten van brugfiguren. Dit is nodig om kinderen en jongeren toe te leiden en te ondersteunen bij het intekenen op het aanbod dat op maat van de doelgroep is uitgewerkt.

Tot slot is er de nood aan bijzondere en meer expliciete aandacht voor het mentaal en fysiek welbevinden van elk kind en elke jongere. Het risico op een verhoogde uitval is ook met betrekking tot deze projecten een realiteit gebleken en is bijgevolg een groot aandachtspunt om te slagen.

De coronapandemie is ingrijpender dan oorspronkelijk werd ingeschat, zowel op het vlak van de impact en de duurtijd als de gevolgen. Dat heeft natuurlijk een impact op kinderen en jongeren, zeker als ze in kwetsbare situaties opgroeien. Toen we over de relance nadachten en in de septemberverklaring 3 miljoen euro voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren uittrokken, gingen we ervan uit dat het om post-coronaprojecten zou gaan. Nu zijn het hopelijk gedeeltelijk

post-coronaprojecten. De nieuwe oproep wil inspelen op de negatieve impact van de coronacrisis, maar wil uiteraard ook verder kijken.

We willen voortbouwen op de net aangehaalde lessen uit de projecten van het actieplan 'Generatie Veerkracht'. We vertrekken vanuit de vaststelling dat daarnaast ook heel wat organisaties en burgerinitiatieven het voorbije jaar de krachten hebben gebundeld om het contact met de kinderen en jongeren in hun organisatie, wijk of ruimere omgeving niet te verliezen. De opgebouwde knowhow en expertise van de voorbije maanden of het voorbije jaar mag niet verloren gaan. We willen een antwoord bieden op de constante vraag naar aandacht, ondersteuning en begeleiding en we willen de toeleiding verzekeren van kinderen en jongeren in het algemeen en van zij die in kwetsbare situaties leven in het bijzonder. We willen rekening houden met de vele signalen en oproepen die ons bereiken, waaronder de oproep van de expertengroep 'Psychology and Corona', de open brieven van een aantal ouders, de 'MNM Community', het advies van de Vlaamse Jeugdraad, het blijvend hoge aantal oproepen naar de luisterlijn Awel, de campagnes van WAT WAT, de oproepen van het Kinderrechtencommissariaat en dergelijke.

Het actieplan 'Generatie Veerkracht' is in april 2020 snel ontwikkeld om met innovatieve projecten op de coronarealiteit te kunnen inspelen.

Nu gaan we meer inspelen op duurzaamheid. Dat gebeurt op verschillende manieren. Ten eerste zal het gaan om tweejarige projecten. Generatie Veerkracht liep vorig jaar. De projecten die we nu laten aanvangen in 2021, lopen over twee jaar. Verder combineren we ieder project ook met een individueel en gemeenschaps-perspectief, waarbij een duurzaam traject wordt aangeboden aan de kinderen in het netwerk. We proberen daarbij ook startende of bestaande lokale en boven-lokale netwerken hun netwerk en hun werking te laten verdiepen, te innoveren of geografisch of functioneel te verbreden. De bedoeling is om echt te werken in netwerken en om de kennisopbouw en kennisdeling te versterken. Goede praktijken, randvoorwaarden, oplossingsstrategieën en werkzame methodieken die innovatief, toeleidend en effectief werkzaam zijn, worden inhoudelijk en methodologisch in kaart gebracht en opgevolgd, zowel op het niveau van de netwerken zelf als op landelijk, Vlaams en Brussels niveau.

U vroeg ook, heel concreet, wanneer de dossiers ingediend kunnen worden. De bedoeling is dat de handleiding voor de opmaak van het projectvoorstel vanaf 1 april terug te vinden is op de website. De bedoeling is ook dat er een digitale infosessie georganiseerd wordt. Die staat gepland op 20 april. Het projectvoorstel zal normaal gezien vanaf dinsdag 27 april tot en met vrijdag 21 mei via KIOSK kunnen worden ingediend. De betrokken organisaties weten ongetwijfeld hoe dat werkt in ons departement. Tegen de zomer wensen we dan een beslissing te nemen op basis van het advies van departement, over projecten die dan lopen tussen september 2021 en augustus 2023.

In uw laatste vraag peilde u naar een automatisch overdracht van de projectaanvragen van Veerkracht naar deze ronde. Dat is niet het geval. Er zullen andere voorwaarden gelden. De projecten kunnen niet automatisch overgedragen worden. Organisaties die menen dat hun vorig jaar voorgestelde project ook dit jaar in aanmerking komt – mits eventuele nodige aanpassingen – kunnen dat uiteraard opnieuw indienen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, dank u wel voor uw duidelijke antwoord. Ik denk dat we inderdaad allemaal hebben kunnen concluderen uit de eerste oproep dat het jeugdveld klaarstaat om heel snel in te spelen op actuele zaken en om te bekijken op welke manier het ondersteuning kan bieden aan kinderen en jongeren in moeilijke situaties. Ik ben ook heel blij dat alle organisaties, ondanks de

bijzonder moeilijke omstandigheden van de aanhoudende coronacrisis en de tweede lockdown, er toch in geslaagd zijn om hun projecten uit te rollen en om alternatieven te zoeken om toch maar de doelen te bereiken die ze vooropstelden voor die kwetsbare kinderen en jongeren. Dat is eigenlijk ook een extra inspiratie geweest om deze oproep verder vorm te geven. Het feit dat er nog meer wordt ingezet op die duurzaamheid, vind ik heel positief, omdat ik ervan overtuigd ben dat we lessen hebben kunnen trekken uit dingen op het terrein, die we verder kunnen doortrekken. Organisaties hebben zaken geleerd in een versterkt netwerk en kunnen daar dan duurzamer op inzetten. Er werd daarstraks al verwezen naar projecten die aanvoelen dat ze iets kunnen betekenen en zich afvragen hoe ze een duurzame uitbouw kunnen realiseren.

In die zin ben ik ook heel blij met deze oproep, minister, en met het feit dat de lessen daar ook in meegenomen worden. Ik begrijp dat de oproep open zal staan van 27 april tot 21 mei en dat we na de zomer effectief aan de slag kunnen gaan met de projecten.

De infosessies zijn gepland. Ik hoop dat de organisaties opnieuw de nodige ondersteuning krijgen om een goed project te kunnen indienen. Ik hoop ook dat de organisaties die bij de vorige ronde projecten indienden die niet in aanmerking kwamen, niet ontmoedigd zijn. Ik wil suggereren om hen de nodige begeleiding en/of stimulansen aan te bieden om opnieuw projecten in te dienen, die natuurlijk wel moeten passen in de nieuwe voorwaarden.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik zou kort willen aansluiten op basis van het onderzoek dat deze week is uitgebracht door de VRT, over de toegankelijkheid van vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede en mensen met een laag inkomen. Daaruit blijkt dat 42 procent van de mensen met een laag inkomen minder plezier heeft in het leven omdat zij minder kunnen participeren aan allerlei vrijetijdsactiviteiten. En dat heeft niet alleen het gemis van die activiteit zelf tot gevolg maar natuurlijk ook sociaal isolement. De impact daarvan op het gelukspeil van mensen is niet min.

Daarom stel ik mij toch ook de vraag of we naast allerlei waardevolle project-initiatieven – al mijn erkenning daarvoor – rond kwetsbare groepen niet ook gewoon structureel nog meer aandacht moeten geven aan de toegankelijkheid van vrijetijdsactiviteiten, in deze context specifiek voor kinderen en jongeren, en van het jeugdwerkeraanbod. In dat opzicht zie ik dat op heel veel plaatsen een structureel systeem als de UiTPAS eigenlijk nog niet wordt toegepast, terwijl dat natuurlijk een zeer toegankelijk mechanisme is om de financiële kostprijs van activiteiten voor een specifieke groep van mensen te verlagen.

Minister, kunt u geen initiatief nemen om het instrument van de UiTPAS richting heel wat vormen van vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren toepasbaar te maken? Het lijkt mij niet nodig om altijd opnieuw het warm water uit te vinden, er bestaan zeer waardevolle instrumenten. Laat ons ze dan misschien nog verder uitrollen, met een goed gevolg.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): We halen het eigenlijk regelmatig aan, en ik ben daarom ook blij dat de collega het nog eens onder de aandacht brengt, dat we alle jeugd, en zeker die in kwetsbare groepen, moeten zien mee te krijgen. In dat opzicht is het plan vanuit het relanceplan een heel goed initiatief. Ik denk dat we daar zeker verder op moeten blijven inzetten.

Corona heeft ons getoond hoe precair de situatie is voor sommige kinderen. Het is heel erg spijtig dat het ons dat geleerd heeft. Maar de kennis die we daaruit hebben

opgedaan moeten we natuurlijk aangrijpen om samen met die relance zoveel mogelijk kinderen mee te krijgen, om na corona voor een ommezwaai te kunnen zorgen.

Dat vergt uiteraard een doordachte aanpak, en daarom heb ik nog enkele bijvragen. Minister, u sprak daarnet over netwerken. Zijn dat dan netwerken met lokale besturen, zijn dat andere organisaties? Met welke organisaties gebeurt dat dan? En zal het beoogde bereik van deze netwerken meetellen als een criterium in de toekomstige beoordeling? Alvast bedankt.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Rombouts, de organisaties die hebben deelgenomen aan 'Generatie Veerkracht' zullen zeker ook in de mailinglist meegenomen worden, zodat ze goed op de hoogte zijn. Dan kunnen ze hun voorstellen eventueel ook integreren in een nieuw projectvoorstel, mocht dat relevant zijn.

Collega Vaneekhout, uw aandachtspunt is terecht, denk ik. Dat is ook de reden waarom in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) vrijetijd en jeugdwerk voor iedereen prioriteit nummer vier is. De toegankelijkheid daarvan op een structurele manier verbeteren is een van de grote uitdagingen voor ons jeugdwerk.

Ik heb alvast samen met minister Somers het project van de verbindingsambassadeurs gelanceerd. We hebben het daar in de vorige commissie ook al over gehad, bij een vraag van collega Anaf. Dat is een project over twee jaar, met een zekere duurzaamheid, dat daarin past. Het is ook de bedoeling om dat te kunnen verbreden. De UiTPAS is uiteraard een verantwoordelijkheid van mijn collega van Cultuur Jambon. Maar samen met hem en met collega Somers voor de lokale besturen bekijken we ook de relevantie in het jeugdwerk, en de manier waarop dat versterkend kan zijn als een instrument voor kinderen en jongeren in hun vrije tijd.

Collega Perdaens, de netwerken waarnaar wordt verwezen, dat gaat over organisaties in het jeugdwerk, maar het gaat mogelijks ook breder. We hebben ook in de andere beleidsdomeinen – Welzijn, Sport, Onderwijs – relevante initiatieven die ook kunnen bijdragen tot dat netwerk. Uiteraard kunnen lokale besturen daar een rol in spelen. Het zal zeker in de projectbeoordeling worden meegenomen dat het geen geïsoleerd initiatief is, maar dat men inzet op die netwerkfunctie. Er zal ook gekeken worden naar de verschillende organisaties en besturen die daarbij betrokken zijn.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord, en ik dank de collega's voor de aansluitende voorstellen. Minister, ik denk dat we allemaal blij en positief kunnen zijn met het feit dat u het mogelijk maakt om inderdaad een tweede oproep te lanceren. Ik denk dat corona nog lang zal nazinderen, zeker ook bij onze jongeren, en nog meer bij jongeren in kwetsbare situaties. Ik denk dat we elke ondersteuning op dat vlak positief moeten verwelkomen. Ik vind het vooral ook zeer positief dat de eerste oproep zo succesvol is en we daar lessen uit hebben kunnen trekken en kunnen meenemen.

Ik heb daarnet ook aangegeven dat het zeer belangrijk is dat ook dat duurzame aspect meegenomen wordt in deze ronde. Dat kan een meerwaarde zijn. Ik hoop dan ook dat, als die ronde loopt of zijn einde nadert, we ook daar een evaluatie van kunnen maken. Zo kunnen we uit deze projecten eventuele beleidsaanbevelingen of beleidsinspanningen filteren, ook rond de samenwerkingen die ontstaan zijn, en die hopelijk duurzaam verdergezet zullen worden.

Wij kijken alleszins zeer positief uit naar de uitwerking van deze projecten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.